

მწვანე ალტერნატივას შენიშვნები და კომენტარები
ქ. რუსთავში შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის წარმოების საამქროს
პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების
ანგარიშის თაობაზე

31 მაისი, 2021

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე 2021 წლის 19 აპრილს [გამოქვეყნდა](#) ქ. რუსთავში შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის საწარმოს პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიში.

1. გზშ ანგარიშში ხაზგასმულია, რომ დასაქმება დადებითად აისახება სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე და ახალი სამუშაო ადგილები შეიქმნება. საწარმო უკვე ფუნქციონირებს და კომპანიაში ადამიანების გარკვეული ნაწილიც დასაქმებულია. გაუგებარია, რამდენი ადამიანის დასაქმება იგეგმება საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ.

საჯარო განხილვაზე, კომპანიის წარმომადგენელმა, მწვანე ალტერნატივას მიერ დასმულ შეკითხვაზე, თუ რამდენი ადამიანის დასაქმებას გეგმავდა კომპანიაში დამატებით - უპასუხა, რომ ჯერ არ იცის. ასევე, შეკითხვაზე, თუ რამდენი ადამიანია საწარმოში ამჟერად დასაქმებული - ჯერ უპასუხა, რომ არ იცოდა, შემდეგ ადამიანების გარკვეული რაოდენობა დაასახელა (თუმცა, ზუსტი პასუხი მაინც არ ჰქონდა). საწარმოო ტერიტორიაზე მომუშავე პირებისგანაც, ასევე, სხვადასხვა პასუხი მოვისმინეთ (ზოგის თქმით, საწარმოში 25 ადამიანი მუშაობს, ზოგის თქმით 55 და ა.შ).

საბოლოოდ, გაურკვეველია საერთოდ დაასაქმებს თუ არა დამატებით ადამიანებს საწარმო.

2. საჯარო განხილვაზე, კომპანიის წარმომადგენელმა არაერთხელ გაიმეორა, რომ საწარმოს ტერიტორიის მორწყვა ხდება - რაც მართალი არ აღმოჩნდა. 18 მაისს საწარმოო ტერიტორიაზე სტუმრობის დროს, როგორც ქარხნის, ასევე მიმდებარე ტერიტორიაზე საშინელი მტვერი იდგა. გარკვეულ მომენტებში სუნთქვა და რაიმეს დანახვაც, კი შეუძლებელი იყო. შეკითხვაზე, ირწყვებოდა თუ არა ტერიტორია - საწარმოში დასაქმებულებმა სხვადასხვა პასუხი გაგვცეს: ზოგმა გვიპასუხა, რომ ტერიტორია კვირაში ერთხელ ირწყება, ზოგის თქმით კვირაში სამჯერ, ნაწილმა კი ყოველდღიურად. შეკითხვაზე, თუ რა საშუალებებით ხდებოდა ტერიტორიის მორწყვა, ასევე სხვადასხვა პასუხი მივიღეთ. ნაწილის თქმით, კომპანიას სარწყავი მანქანა ჰყავს, ნაწილმა კი - კერხერის სარეცხ აპარატს გამოვიყენებთო. მას შემდეგ, რაც მოვითხოვეთ ეჩვენებინათ მანქანა, რომლითაც ტერიტორიის მორწყვა ხდებოდა გვიპასუხეს, რომ კომპანიას სარწყავი მანქანა საერთოდ არ ჰყავს. ნათელია, რომ კომპანია ტერიტორიას არ რწყავს და ამას არც სავალდებულოდ არ თვლის. ტერიტორიის მორწყვის შესახებ ინფორმაცია, არც შემარბილებელ დონისძიებებში არ არის განხილული. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების თვალსაზრისით, ეს მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედებაა, რომელიც შეუქცევად ზიანს ახდენს როგორც საწარმოში დასაქმებულ პერსონალის ჯანმრთელობაზე, ასევე, უახლოეს

მაცხოვრებლებზე, რომლებიც საწარმოდან სულ რაღაც 340 მეტრით არიან დაშორებული.

არსებული პრაქტიკა დაუშვებლად მიგვაჩნია. აუცილებელია, კომპანიამ ვალდებულებად აიღოს არამართო საწარმოო ტერიტორიის, არამედ შესასვლელი გზის ყოველდღიურად, დღეში რამდენჯერმე (ამინდის გათვალისწინებით) მორწყვაც.

3. საწარმოო ტერიტორიაზე გასვლისას ვნახეთ, რომ დანადგარები და ნედლეულის დასაწყობების ადგილები ღია ან ნახევრად დახურულ შენობაშია (დანადგარები, მხოლოდ სამი კედლით არის შემოსაზღვრული) განთავსებული, რაც ასევე დაუშვებელია. საწარმოში გამოყენებული შესაფუთი მასალა, ხმაურის გავრცელებას უმნიშვნელოდ ამცირებს. კომპანიის წარმომადგენელმა, ჩვენს შეთავაზებაზე, სრულად დაეხურა დანადგარი, გვიპასუხა, რომ „ეს დამატებით ხარჯებია და ბიზნესი მით უფრო კარგია, რაც უფრო ნაკლები დანახარჯია და მეტი მოგება“. სრულიად გასაგებია, რომ საწარმოდან წარმოქმნილი ხმაურის შესამცირებლად, კომპანია დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებას საერთოდ არ გეგმავს (არც გზმ ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი, ხმაურდამცავი კედლის ან დანადგარების დახურულ შენობაში განთავსების საჭიროება).

4. 2021 წლის 18 მაისს ჩატარდა შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის საწარმოს პროექტის გზმ ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ჩვენი ორგანიზაციის წარმომადგენელიც ესწრებოდა. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მოსაპოვებლად წარმოდგენილი გზმ ანგარიშიდან, იმის გარკვევა კომპანიას დაგეგმილი - თუ უკვე დასრულებული ჰქონდა პროექტის მშენებლობა შეუძლებელი იყო. ანგარიში სათანადოდ არ აღწერს საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ მდგომარეობას. როგორც საჯარო განხილვის მსვლელობისას აღმოჩნდა, შპს „მაქს იმპორტს“ უკვე დამთავრებული აქვს ცემენტის სილოსების მოწყობა.

რაც ყველაზე საგანგაშოა, როგორც საჯარო განხილვის მსვლელობისას სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, საჯარო განხილვამდე ტერიტორიის დათვალიერებისას დადგინდა, რომ ობიექტზე უკვე მოწყობილი იყო ცემენტის სილოსები, რის შესახებაც რეაგირებისათვის ინფორმაცია მიეწოდა ზედამხედველობის დეპარტამენტს და კომპანია დაჯარიმდა კიდევ. სკოპინგის დასკვნაშიც აღნიშნულია, რომ „შპს „მაქს იმპორტს“ უკვე მოწყობილი აქვს დამატებითი 10 ტ/სთ წარმადობის წისქვილი, ასევე გაზრდილია 8 ტ/სთ წისქვილის წარმადობა და დამონტაჟებულია დამატებითი 11 სილოსი. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, აღნიშნული ინფორმაცია შემდგომი რეაგირების მიზნით გადაეგზავნა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს.“ მიუხედავად ამისა, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტმა მაინც განაგრძო ადმინისტრაციული წარმოება და მინისტრის 2021 წლის 18 იანვრის 2-74 [ბრძანებით](#) სკოპინგის [დასკვნა](#) გაიცა დაგეგმილ საქმიანობაზე.

აღსანიშნავია, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი არ ითვალისწინებს უკანონოდ დაწყებულ (თუნდაც დროებით შეწყვეტილ, მაგრამ მიმდინარე მშენებლობის) საქმიანობაზე გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას.

კოდექსის 47-ე მუხლი ითვალისწინებს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გარეშე მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას; თუმცა, კოდექსის თანახმად, ეს შესაძლებლობა მხოლოდ იმ საქმიანობებს შეეხებოდა რომელთა განხორციელებაც 2015 წლის 1 ივნისამდე დაიწყო. გარდა იმისა, რომ ასეთ შემთხვევებში გადაწყვეტილების მიღება სულ სხვა პროცედურის საფუძველზე ხდებოდა (მზადდებოდა ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში და მიმდინარე საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკი), მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების უფლების მისაღებად სამინისტროსათვის მიმართვის შესაძლებლობით სარგებლობის ვადა 2019 წლის 1 ივნისს ამოიწურა. ყოველივე აღნიშნულის

გათვალისწინებით, სამინისტროს არც უნდა დაეწყო ადმინისტრაციული წარმოება წარმოდგენილი დოკუმენტაციის საფუძველზე, ვინაიდან საქმიანობა არ ხვდება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის რეგულირების ფარგლებში. **რატა თქმა უნდა, წარმოდგენილ გზმ ანგარიშზე შეუძლებელია გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.**